

การศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวยากจนและครอบครัวทั่วไป
ด้วยแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU QoL Well)
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น¹

A Comparative Study on the Quality of life and Well-being Results of the Poor Families and General
Families by Using the Khon Kaen University Quality of life and Well-being (KKU QoL Well)
Indicator Assessment for Local Government¹

ดาวิณี จงอุดมการณ์² RN, PhD (Nursing)

บัวพันธุ์ พรหมพิทักษ์³ PhD (Development Studies)

เกษราภรณ์ คลังแสง⁴ ศศ.ม.(พัฒนาสังคม)

บทคัดย่อ

มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขครอบครัวยากจนและครอบครัวทั่วไปด้วยแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU QoL Well) ซึ่งพัฒนาโดยคณะผู้วิจัย จำแนกกลุ่มครอบครัวยากจนตามเกณฑ์และผลการประชาคมในพื้นที่ กับกลุ่มครอบครัวทั่วไปรวมกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา 524 ครอบครัว จากพื้นที่ 2 แห่ง จำแนกตามกายภาพเป็นใกล้เมืองและไกลเมืองในภาคอีสาน โดยพื้นที่ใกล้เมือง คือ ตำบลม่วงหวาน อำเภอโนนพอง จังหวัดขอนแก่น จำนวนครอบครัว 140 ครอบครัว พื้นที่ไกลเมือง คือ ตำบลยางคำ อำเภอโพนทราย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนครอบครัว 122 ครอบครัว เปรียบเทียบกับครอบครัวทั่วไปในพื้นที่เดียวกันด้วยการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ในจำนวนที่เท่ากับครอบครัวยากจนในแต่ละพื้นที่ ก่อนการเก็บข้อมูลเครื่องมือที่พัฒนาแล้วนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทำงานในพื้นที่ทั้ง 2 แห่ง รวม 48 คน ผลวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวยากจนตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบประเมินฯ สูงกว่าค่าเฉลี่ยฯ ของครอบครัวทั่วไป และเมื่อทดสอบหาความแตกต่างสัดส่วนการประเมินคุณภาพชีวิตครอบครัวยากจนและครอบครัวทั่วไปตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบประเมินฯ ซึ่งเป็นตัวแทนครอบครัวฯ ใน ทั้ง 2 พื้นที่ด้วยสถิติ Chi-Square Tests พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าแบบประเมิน KKU QoL Well สามารถนำไปประเมินคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนได้ทั้งในด้านองค์ประกอบย่อยและในภาพรวมได้ เป็นเครื่องมือที่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้เพื่อประเมินผลการวางแผนการพัฒนาด้านกลยุทธ์ การวางแผน และการประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนา

A Comparative Study on the Quality of life and Well-being Indicator Assessment Results of the Poor Families and General Families by using the Khon Kaen University Quality of life and Well-being (KKU QoL Well) Indicator Assessment for Local Government¹

Darunee Jongudomkarn² RN, PhD (Nursing)

Buapun Promphakping³ PhD (Development Studies)

Katesaraporn Khlangsaeng⁴ M.A. (Social Development)

Abstract

This study compared the study results on the quality of life and well-being assessment of the poor families and general families by using the Khon Kaen University Quality of life and Well-being (KKU QoL Well) indicator assessment which had been developed by the researchers. The study compared results obtained from 524 families in two areas within the Isan region of Thailand, including 244 families in Yangkham sub-district, Phonsai district, Roiet Province and 280 families in Muang Wan sub-district, Nam Pong district, Khon Kaen Province. The recruited area criteria were based on its geographical areas as a remote area for Yangkham sub-district, and a non-remote area for Muangwan sub-district. Prior to its use, the assessment tool was reviewed for content validity and appropriate language by 48 local experts. Significant differences by Chi-Square Tests were found differences of frequency scores in quality of life and well-being levels between general families and poor families in both two areas ($p < 0.05$). Results suggest that the Khon Kaen University Quality of life and Well-Being (KKU QoL Well) Indicators Assessment can be used to differentiate family quality of life and well-being both in terms of individual factors and the general overviews. Therefore this tool would be useful for the local governments using to evaluate their strategic planning, work planning and outcomes of local development.